

Naša nova budilka.

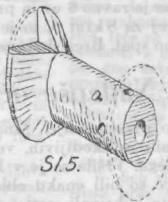
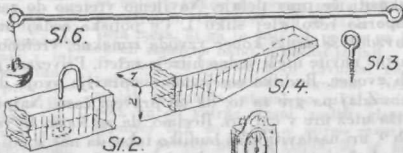
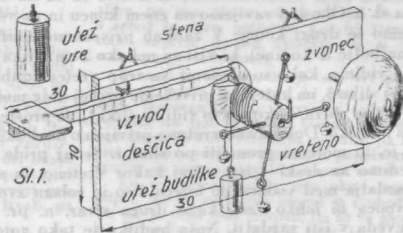
To si lahko vsakdo, pa prav vsakdo sam naredi, da ima le nekaj deščic, kolesc za sukanec, par žebeljv in žebličkov, malo žice itd., kar vse res vsakdo ima. Pač, še nekaj potrebujemo, to je ura na utež. Ali, saj taka ura je tako v vsaki hiši, kaj bi si belili glave. Naredimo si našo budilko.

Oglejmo si najprej sliko 7, da obvladamo našo zasnovo. Vidimo uro, obešeno na steno, utež visi na tenki verižici in navpično navzdol pod utežjo uzremo nekaj lopar, nekoliko v stran desko in še drobnarije, ki so vse nekako tajinstveno nerazločne. Ali to nič ne dè, samo da se v splošnem spoznamo.

Pojdimo sedaj k sliki 1. Takoj opazimo, da predstavlja slika pravkar omenjeno desko in prej neznatne drobnarije se kažejo tu prav jasno in pregledno. Kar imamo pred seboj, to je naša nova budilka. Najbolje bo, če gremo kar na delo, ker se tako najhitreje spoznamo s posameznimi deli.

Napravimo si desko, 30 cm dolgo, 10 cm široko in nekako 1 cm debelo. To desko bomo obesili na isto steno, kakor je ura, zato dobi dve zanki, ali karkoli že, da bo trdno visela. Sedaj si urežemo palico, 30 cm dolgo, 1 cm široko in 2 cm visoko. Ta palica je vzvod (slika 1), ki ima to važno nalogo, da sproži budilko. Vidimo, da ima en konec precej zaostren, kako, to kaže natančneje slika 4. Približno na sredi obesimo vzvod na kavelj, in sicer z nekako zanko. Le-to si lahko sami napravimo iz navadnega, precej dolgega žeblja, kar tudi vidimo še posebej na sliki 2. Lažje je, če namesto žeblja uporabimo vijakec z rinčico po sliki 3. Vzvod mora viseti radi tega na tak način, da se prav lahko vrti. Drugi konec vzvoda pa dobi tenko deščico, kar vse izgleda, kot bi imeli nekaj lopar. Nad lopato je narisana utež ure. Poglejmo za trenutek na sliko 7, že zapazimo tam isto stvar.

Nadaljnji sestavni del je vreteno budilke. To vrtečo se stvar si kaj lahko pripravimo.

Sestro, teto ali botrico poprosimo za kolesček od sukanca in ga zarezemo, obrežemo in zgladimo tako, kakor vidite na sliki 5. Torej, eno kolesce dobi takozvano zaporno zarezo, drugo kolesce pa sploh odrežemo. Sedaj izvrtamo dve za 2 mm veliki luknjici skozi vreteno (potprežljivo, sicer se razkolje), kamor vtaknemo 2 mm debelo in 12 cm dolgo žico, kakor jo vidimo na sl. 6. Obe žici zavijemo na enem koncu in po vdevanju skozi luknjice zavijemo še drugi konec. V zankah privežemo z nitko primeroma težak gumb (najbolje iz kovine), ki visi za nekako 2 cm. Slika 6 kaže tak gumb, na sliki 1 pa vidimo, kako so obešeni. Na trup vretena zabijemo še majhen žebliček, glej sliko 5, na katerega privežemo precej dolg motvoz. Tega navijemo precejkrat na način, kakor se to vidi na sliki 1, na prostem koncu pa privežemo utež za budilko. Dokončano vreteno privijemo na desko s prav močnim kaveljnom. Kje, to moremo presoditi po sliki 1. Sedaj pride na vrsto zvonec. Tega pritrdimo na deski v isti višini kakor vreteno, in sicer tako, da je najkrajša razdalja med vodoravno ležečo žico in robom zvonca nekako 1 cm. Namesto zvonca bi lahko vzeli kako drugo stvar, n. pr. pločevino, samo da zveni. Seveda v isti razdalji. Naša budilka je tako gotova. Moramo jo pa še preizkusiti, če prav deluje. Navijemo vreteno do zadnjega in stavimo vzvod v zaporno režo, glej sliko 1. Če potiska sedaj utež ure lopato le nekoliko navzdol, se drugi konec vzvoda izmakne, vreteno se sproži in se začne radi lastne navite uteži vedno hitreje vrteti. Privezani gumbi zdaj lete in udarjajo ob zvonec. Budilka torej dobro opravlja svoje delo.

Zdaj pa gre za to, da ob pravem času. Najprej ugotovimo, za koliko se niža utež ure v eni uri. Recimo, da za 5 cm. In recimo še, da hočemo zvečer ob 9. uri nastaviti našo budilko tako, da nas zbudi zjutraj ob 5. uri. Od 9 zvečer do 5 zjutraj drugega dne je ravno 8 ur in prav za tolikokrat 5 cm zvišamo utež ure nad loparjem, torej za 8 krat 5, to je za 40 cm. (Slika 7.) Tako, to smo pripravili in se uležemo spat. Brez skrbi, zjutraj ob 5. uri bomo zbudjeni.

Najlepše oči.

Pariz je doživel veliko presenečenje. Mnogo se po svetu vrši lepotnih tekem, in mnogo je neumnih in škodljivih, vendar pa tudi take prireditve ljudem povedo kaj pametnega. Vršila se je v Parizu tudi tekma za najlepše oči. Vsi tekmeči in teknice so bili enako oblečeni v »domino«. Obleka in maska sta osebo popolnoma zakrivali, samo oči so bile proste. Sodniki so korakali od para do para in opazovali: črne in rjave, modre in zelenkaste in sive, iskreče se in žametnogloboke oči so jim zrle polne upa nasproti, pa niso se mogli odločiti, dokler niso končno zagledali par, ki se je zelo ločil od ostalih. Oči so imele lepo obliko in barvo, pa še nekaj več: bile so jasne in modre, prijazne in vesele — takih oči sodniki še niso videli. So glasno so prisodili nagrado temu paru.

Srečna zmagalka — bila je ženska — je nato odložila »domino«, in tisoči so nestrpno čakali, kakšno mora pač biti obličje, ki nosi najlepše oči Pariza. Žena pa je bila jako počasnih kretenj in čez obleko potegnjena halja ji je zdrknila na tla. Iz vrste gledalcev pa je priskočilo mlado dekle in ji jo pobralo. »Hvala ti, dete!« ji reče žena. »Mi pa še pajčolan pomagaj sneti.« Snameta tudi pajčolan in — prikaže se prijazno, nagubano lice sedemdesetletne mamice, obkroženo z vencem lepih belih las!

Lahko si mislimo, kako je strmelo vse občinstvo, najbolj pa zorna mladina, ki misli, da je samo ona vedno najlepša in v vsaki tekmi prva. Mi pa se spomnimo na oči svoje matere.